

Як звучить рух?

Тиждень 13 “Енергія рухає світ”, урок 61

Уривок з вірша Юліана Тувіма “Паротяз”. Правопис ненаголошених [e] та [u]

Обладнання і матеріали

- підручник “Українська мова та читання” (автор Г. Остапенко), с. 106–107;
- “Тренажер із правопису” № 1, с. 44.

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ

1. Прочитайте девіз уроку.

*Видумуй, пробуй, твори!
Розум, фантазію прояви!
Активним і уважним будь
І про кмітливість не забудь!*

Запитання до дітей

- Що означає бути уважним?
- А кмітливим?
- Як може проявлятися активність на уроці?

2. Вправа “Почуй і вгадай”.

- Сьогодні на уроці ви почуєте багато цікавих звуків. А зараз налаштуймо наші слух та уяву.

Завдання. Заплющте очі. Ви чутимете різні звуки. Ваше завдання здогадатися, що це за звуки. Називайте ваші припущення. (*Шелест пакета, брязкання виделок, гортання сторінок книжки, рветься папір тощо.*)

3. Вправа “Згадай і напиши”.

- Ви маєте уявити дорогу, трасу, шосе, де багато різних машин. Спробуйте записати, як звучать ці машини, щоб читачі змогли відчути, ніби вони й самі їдуть цією дорогою.
- Як ви відтворите на письмі звук поліцейської машини? (*віу-віу-віу*)
- Гальмування машини перед жовтим світлофором?
- Сигнал машини?
- Клацання дверей у легковій автівці?

До речі, слова, які ви написали, називаються звуконаслідувальними. Звуконаслідувальні слова яскраві, влучні, вони й справді допомагають краще уявити, про що йдеться. Тому письменники часто використовують їх у художніх творах для створення звукових образів.

РОБОТА З ПІДРУЧНИКОМ

1. **Завдання № 1, с. 106.** На кожну літеру абетки спробуйте дібрати назву того, що може рухатися. Запишіть у вигляді списку.

А — автобус. Б — бумеранг. В — ...

2. **Завдання № 2, с. 106.** Читання вірша “Паротяг” самостійно (мовчки або пошепки).

3. **Завдання № 3, с. 107.** Обговорення вірша.

Додаткова інформація. Паротяг чи поїзд?

***Паровóz** або **паротяг** — локомотив, що використовує парову машину як двигун. Перший такий локомотив збудував Річард Тревітік у 1804 році.*

***Пóтяг**, також **пóїзд** — сформований і зчеплений **склад вагонів** з одним або декількома локомотивами чи моторними вагонами.*

4. **Завдання № 4, с. 107.**

5. **Завдання № 5, с. 107.**

6. **Читання правила** від Мовозная.

- Чи все вам зрозуміло?

7. Щоб знати, яку букву писати в ненаголошеному складі кореня, треба змінити слово або дібрати до нього спільнокореневе так, щоб ненаголошений голосний звук став наголошеним.

Потренуйтеся писати слова без помилок. Перетворіть однину на множину або навпаки.

з_рно — _____ оз_ро — _____
ст_пи — _____ д_рева — _____

РОБОТА З ТРЕНАЖЕРОМ З ПРАВОПИСУ

1. **“Тренажер із правопису”** № 1, с. 44.

ДОДАТКОВІ ЗАВДАННЯ

1. Створіть незвичайний малюнок: зобразіть літери [е] та [и], які не знають, у яке слово ставати, і наголос, який їм “підказує”.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Записати аудіо вірша “Паротяг”. Намагайтеся передати голосом стукіт коліс, свист і рух поїзда тощо.

*Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**,
школа “Соняшник”, м. Київ*